

AK PARTİ SEÇİM İŞLERİ ADAYLIK İŞLEMLERİ YÖNETMELİĞİ

Amaç

Madde 1- Bu Yönetmelik, ADALET VE KALKINMA PARTİSİ'nde seçim iş ve işlemleriyle ilgili uyulacak usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

Madde 2 - Bu Yönetmelik, milletvekili ve mahalli idareler genel, kısmî ve ara seçimlerinde, Genel Merkez yoklaması ile seçim kurullarının yönetim ve denetimi altında önseçim veya teşkilat yoklaması yöntemiyle yapılacak aday tespitleri ile Tüzükte yazılı olanlar dışında teşkilat yoklaması seçmeni olabilecek Parti üyelerinin belirlenmesi, adaylık nitelikleri ve adaylık başvuruları ile adaylıkla ilgili itirazlara dair usûl ve esasları kapsar.

Hukuki Dayanak

Madde 3 - Bu Yönetmelik AK PARTİ Tüzüğü'nün 133. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak düzenlenmiştir.

Tanımlar

Madde 4 - Uygulama ilgili olarak bu Yönetmelikte geçen deyimlerden;

Parti: (AK PARTİ) Adalet ve Kalkınma Partisi'ni,

Tüzük: AK PARTİ Tüzüğünü,

Üye: Adalet ve Kalkınma Partisi üyesini,

MYK: AK PARTİ Merkez Yürütme Kurulunu,

MYKY: AK PARTİ Merkez Karar ve Yönetim Kurulunu,

YSK: Yüksek Seçim Kurulu'nu,

Yönetmelik: Adalet ve Kalkınma Partisi Seçim İşleri Başkanlığı Adaylık İşlemleri Yönetmeliğini ifade eder.

Bu yönetmelikte sözü geçen ve tanımlanmayan deyimlerde, ilgili mevzuatta yapılan tanımlar geçerlidir.

BİRİNCİ BÖLÜM

BİRİNCİ KISIM GENEL ESASLAR

Seçimlerle İlgili Karar Verme Yetkisi

Madde 5 - Partinin, Ülke'de yapılacak her türlü seçime; tamamen veya kısmen tek başına katılıp katılmamasına karar verme yetkisi, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'na aittir. Kısmi katılım kararının, üye tam sayısının en az 2/3 çoğunluğu ile alınmış olması gereklidir.

Yapılacak seçimle ilgili herhangi bir kararın alınmamış olması, Partinin; her yerde seçime katılacak olduğu anlamına gelir.

Adayların Tesbit ve Sıralama Usulleri (Tüzük md. 123 - 127 - 128)

Madde 6 - Milletvekili ve mahalli idareler seçimlerinde; Tüzüğün 123.,127. ve 128. maddeleri uyarınca yapılacak "ön inceleme" sonucu belirlenen aday adayları arasından Parti adayları ve bu adayların liste sıralamaları;

- 1 - Önseçim,
- 2 - Teşkilat yoklaması,
- 3 - Merkez yoklaması,

usûllerinden birinin, birkaçının veya tamamının; aynı seçimde seçim çevresi ölçeğine göre aynı anda ve bir arada veya birinin ülke ölçeğinde tam olarak uygulanması suretiyle yapılır.

Hangi seçim çevresinde hangi usûl veya usûllerle ve usûlün hangi ölçekte uygulanacağına Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca karar verilir. Ancak milletvekili seçiminde, seçim çevrelerinin en az % 50'sinde "önseçim" veya "teşkilat yoklaması" usûllerinden birisinin uygulanması ile aday belirlemesine özen gösterilir.

Partinin Tüzükte ve Yönetmelikte gösterilen merkez yoklaması dışındaki Parti aday seçimleri seçim kurullarının yönetim ve denetimi altında yapılır. Önseçim ve teşkilat yoklaması yöntemiyle yapılacak aday tespitleri, Yüksek Seçim Kurulu tarafından seçim takviminde belirlenip ilan edilen günde yapılır (2820 SPK. 37/4).

Aday Tespitine İlişkin Bildirim

Madde 7 - Partinin gerek milletvekili, gerekse mahalli idareler seçimleri için hangi seçim çevrelerinde, hangi usul ve esaslarla aday tespiti yapacağı Genel Merkez tarafından Yüksek Seçim Kuruluna bildirilir. Bu bildirim, il seçim kurulları aracılığı ile ilçe seçim kurullarına iletilir (2820 SPK. 37, 2972 S.K. 10/e).

Bildirim, Yönetmelik ekinde yer alan örnek 1 nolu forma göre yapılır.

Seçim Çevresi

Madde 8 - Önseçim ve teşkilat yoklamasında seçim çevreleri; milletvekili seçimleri için il veya varsa il içerisindeki seçim çevresi; il genel meclisi üyeliği için ilçe; belediye meclisi üyeliği ve başkanlığı için belde; büyükşehir belediye başkanlığı için de o büyükşehir belediye hudutları içi'dir (2972 S.K. 3, 4, 10/b - 2820 SPK. 37/son - 2839 S.K. 4, 5).

İKİNCİ KISIM ADAYLIK BAŞVURULARI

Adaylık Başvuru Tarihleri (Tüzük md.123/127)

Madde 9 - Milletvekili ve mahalli idareler seçimlerinde adaylık başvuru tarihleri, Yüksek Seçim Kurulunca ilan edilen seçim takvimi dikkate alınarak Merkez Karar ve Yönetim Kurulunca kararlaştırılır ve ilan edilir.

Adaylığa İlişkin Yasaklar (2820 SPK.md.40)

Madde 10 - Bir kimse, aynı zamanda, önseçimlerde ve merkez adaylığında değişik siyasal partilerden veya aynı partiden, aynı seçim için birden fazla seçim çevresinden önseçime katılamaz.

Bir kimse, bir partiden önseçim veya merkez adaylığı yoklamasına katıldıktan sonra başka bir partiden merkez adayı gösterilemez ve partisinden istifia etmedikçe bağımsız aday olamaz.

Alt Kademe Teşkilat Yöneticisinin Aday Adaylığı (2820 SPK md. 40/4-Tüzük. md.130)

Madde 11 - Adayların "önseçim" veya "teşkilat yoklaması" usüllerinden birisi ile belirlendiği hallerde; görev yaptıkları yerden aday adayı olan alt kademe teşkilat başkan ve yönetim kurulu üyelerinin; seçim takviminde belirtilen süre içinde görevlerinden istifaları zorunludur.

Partide Kayıtlı Olmayanların Adaylık Başvurusu (Tüzük. md. 131)

Madde 12 - Milletvekili ve yerel seçimlere aday adaylığı için parti üyesi olma şartı aranmaz. Parti üyesi olmadan aday gösterilip seçilenler, parti üyeliliğine alınmış sayılırlar. Milletvekili seçilenlerin üyelik kayıtları, Tüzüğün 11. maddesi gereği Genel Merkezce ikmal ettirilir. Diğerleri ise, üyelik kaydı için gereken evrakları, seçim sonuçlarının ilanından sonra on gün içinde ilgili ilçeye verirler ve kayıt işlemlerini ikmal ettirirler.

Parti Adayı Olarak Seçilmiş Olanların Yeniden Adaylığı (Tüzük. md. 132)

Madde 13 - AK PARTİ listelerinden aday gösterilip seçilmiş olan belediye başkanları ve milletvekilleri, en fazla üç dönem aday gösterilebilir.

Yapılacak seçimde, doğacak duruma bağlı olarak merkez yoklaması usulü ile aday belirlenmesinin zorunlu olması hali hariç olmak üzere; merkez yoklaması veya kontenjan usüllerinden birisi ile aday gösterilip seçilmiş olan kimse, aynı usüllerden birisi ile tekrar aday gösterilemez.

Adaylık Başvuru Usulü

Madde 14 - Adaylık başvuruları, bu Yönetmelik ekinde yer alan örnek 2 nolu form doldurulmak suretiyle yapılır.

a) Milletvekili Adaylık Başvurusu

Milletvekilliği için adaylık başvurusu; MKYK başka türlü karar vermiş olmadıkça, doğrudan Genel Merkezdeki Seçim İşleri Başkanlığına veya il başkanlıklarına bizzat yapılır.

b) Yerel Seçimlerde Adaylık Başvurusu

Yerel Seçimlerde adaylık başvuruları;

aa - Büyükşehir ve il belediye başkan adaylığı için MKYK başka türlü karar vermiş olmadıkça, doğrudan Genel Merkezdeki Seçim İşleri Başkanlığına veya il başkanlıklarına,

bb- İlçe ve belde belediye başkan adaylığı için ilgili il başkanlıklarına,

cc- Belediye ve il genel meclisi adaylığı için ilgili ilçe başkanlıklarına, bizzat yazılı olarak yapılır.

Milletvekilliği, büyükşehir ve il belediye başkan adaylığı için il başkanlıklarına yapılan başvurular; adayların evrakları tamamlanarak derhal Genel Merkeze gönderilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM ÖN İNCELEME

Ön inceleme kurulları

Madde 15 - a) Milletvekili seçimlerinde ön inceleme (Tüzük md.123)

Adaylık başvuruları tamamlandıktan sonra Merkez Yürütme Kurulunca; Parti üyesi adaylar hakkında yasal niteliklerle sınırlı, Parti üyesi olmayanlar hakkında ise hem yasal nitelikler ve hem de uygunluk açısından gerekli ön inceleme yapılarak veya oluşturulacak bir komisyona yaptırılarak, adaylık değerlendirmesine alınacakları gösterir öneri listesi hazırlanır, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'na sunulur. Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, lüzum gördüğü incelemeyi yaparak; önseçim, teşkilat yoklaması ve merkez yoklamasına katılabilecek aday adayları listelerini seçim çevresi esasına göre belirler.

b)- Yerel seçimlerde ön inceleme (Tüzük md.127)

aa - Büyükşehir ve il belediye başkan aday adaylarıyla ilgili "önseçim" veya "teşkilat yoklaması"na katılacakları belirleme işlemi olan "ön inceleme" yapmak ve karar alma yetkisi MKYK'na aittir.

bb - İlçe ve belde belediye başkan aday adaylarıyla ilgili "ön inceleme" işlemi, ilgili il yönetim kurulunca, belediye ve il genel meclisleri aday adaylarıyla ilgili "ön inceleme" işlemi, ilgili ilçe yönetim kurulunca yapılır.

İl yönetimince yapılacak ön inceleme işlemi, Merkez Karar ve Yönetim

Kurulu onayı ile, ilçe yönetiminin yapacağı ön inceleme işlemi ise, il yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Bu şekilde onay yetkisi olan kurullar, gerek gördükleri değişiklikleri yapabilirler.

İKİNCİ BÖLÜM ADAY TESBİT YÖNTEMLERİNE İLİŞKİN ESASLAR

BİRİNCİ KISIM İLKELER

I- ÖNSEÇİM USÜLÜ İLE ADAY VE LİSTE SIRALAMASI YAPMAK

Önseçim

Madde 16 - Önseçim; her seçim çevresinde, Siyasi Partiler Kanununda yazılı usul ve esaslara göre, o seçim çevresinde Partiye kayıtlı bütün üyelerin "önseçim seçmeni" olarak; yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre yapacakları seçimle Parti adaylarını ve liste sıralamalarını belirlemeleridir.

Önseçim Parti Seçmeni

Madde 17 - Önseçim Parti seçmeni; önseçimlerin yapılacağı seçim çevresinde oturan ve üye kayıt defterlerinde Parti üyesi olarak kayıtlı olup, önseçimlerin yapılacağı tarih itibarıyla bir önceki yılın son gününe kadar 2820 sayılı Kanunun 10. maddesine göre Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilen ve Başsavcılıkça ilçe seçim kuruluna gönderilen listelerde yer alan üyelere (2820 SPK.md. 42/4).

II- "TEŞKİLAT YOKLAMASI" USÜLÜ İLE ADAY VE LİSTE SIRALAMASI YAPMAK

Teşkilat Yoklaması

Madde 18 - Teşkilat yoklaması; "teşkilat yoklaması seçmeni" olarak nitelenen partililer tarafından, Siyasi Partiler Kanununda yazılı usul ve esaslara göre yargı gözetim ve denetimi altında gizli oy, açık tasnif esasına göre, aday ve liste sıralamasının yapılmasıdır (Tüzük md. 124/2).

Teşkilat Yoklaması Seçmenleri

Madde 19 - Teşkilat yoklaması seçmenleri, yoklamanın yapılacağı seçim çevresindeki ilçe teşkilatına kayıtlı aşağıda yazılı Parti üyelerinden oluşur:

1. Parti üyeliği devam eden parti kurucuları,

2. İlin Partili bakan ve milletvekilleri,
3. İlin Partili eski bakan ve milletvekilleri,
4. İl disiplin kurulu başkanı ile asıl ve yedek üyeleri,
5. İl yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri,
6. İlçe yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri,
7. Belde yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri,
8. Parti yan kuruluşlarının il ve ilçe yönetim kurulları başkanları ile yönetim kurullarının asıl ve yedek üyeleri,
9. Partili il genel meclisi üyeleri,
10. Partili belediye başkanları ve belediye meclisi üyeleri,
11. İl ve ilçe kongresi asıl ve yedek delegeleri,
12. İlin büyük kongre asıl ve yedek delegeleri,
13. Partili belediye, il, ilçe ve belde eski başkanları,
14. Partili yan kuruluş eski il ve ilçe başkanları,
15. Parti üyeliği devam eden köy ve mahalle muhtarları,
16. Partinin teşkilat yoklaması tarihinden en az bir yıl önce belirlenmiş ve görevi devam etmekte olan mahalle ve köy temsilcileri,
17. İlçe yönetim kurulu kararıyla görevlendirilen müşahitler,

İl içinde birden fazla seçim çevresi olması halinde, yukarıda yazılı "teşkilat yoklama seçmenleri"; üye olarak kayıtlı olduğu ilçenin yer aldığı seçim çevresinde ve sadece bir oy kullanabilir. Partili bakan ve milletvekilleri ise, tek olan oylarını, il içinde dilediği seçim çevresinde kullanabilir.

III-"MERKEZ YOKLAMASI" USULÜ İLE ADAY VE LİSTE SIRALAMASI YAPMAK

Madde 20 - Merkez yoklaması usulü; Tüzüğün 123. maddesine göre aday adaylıkları kabul edilenlerin, seçim çevrelerine göre aday ve liste sıralamalarının, doğrudan Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tarafından yapılmasıdır.

İKİNCİ KISIM SEÇİMLER

Önseçim İlçe Seçim ve Sandık Kurullarında Görevlendirilecek Partili Üyeler (2820 SPK.md.41)

Madde 21 - Önseçim ilçe seçim kurulunun kurulması için öngörülen sürenin başında, önseçim ilçe seçim kurulu başkanı'nın Partinin ilçe başkanlıklarına üye bildirimini için yapacağı tebligattan itibaren 2 gün içinde; önseçim ilçe seçim kurulunda ve her bir önseçim sandık kurulu için Parti adına görevlendirilecek 2'şer asıl ve 2'şer yedek üye; belirlenerek kurula yazılı olarak bildirilir. Bu üyeler

Parti adına, Parti adayları için yapılacak olan önseçim işlemleri ile ilgili olarak kurula katılırlar (2820 SPK. 41/a).

Önseçim ilçe seçim ve sandık kurullarında görevlendirilecek üyeler, önseçimlerde aday adayı olmayan Parti üyeleri arasından seçilir.

Parti Seçmen Listeleri

Madde 22 - a) Önseçim Parti Seçmen Listeleri

Partinin ilçe ve ilçeye bağlı herhangi bir beldede bütün üyelerinin katılımıyla yapacağı önseçimlerde, üye kayıt defterlerinde Parti üyesi olarak kayıtlı olup, önseçimlerin yapılacağı tarih itibarıyla bir önceki yılın son gününe kadar 2820 sayılı Kanunun 10. maddesine göre Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilen ve Başsavcılıkla ilçe seçim kuruluna gönderilen listelerde yer alan üyeler oy kullanabilirler (2820 SPK. 42).

Yukarıda sözü edilen partili seçmenlere ait listeler, Yüksek Seçim Kurulunun bildirmesi üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığınca önseçimden en az 30 gün önce elinde olacak şekilde ilgili ilçe seçim kurullarına gönderilir (2820 SPK. md. 42/5).

Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen listeler alındığında, ilgili partinin üye kayıt defterleri getirtilerek bu defterlerdeki kayıtlar ile Cumhuriyet Başsavcılığından alınan listeler, ilgili parti yöneticilerinin ve gerektiğinde onların sağlayacağı personelin katılımıyla, ilçe seçim kurulu başkanının yönetimi ve gözetimi altında incelenir. Cumhuriyet Başsavcılığınca gönderilen listelerde, ilçe bazında ilgili parti üyeleri gösterilmekle birlikte üyelerin ikametgahlarını içeren bilgilerin yer almaması halinde, üye kayıt defterlerindeki ikametgah adreslerinden de yararlanılmak suretiyle siyasi partinin önseçim yapacağı seçim çevreleri (merkez ve beldeler) için ayrı ayrı seçmen listeleri hazırlanır. Bu listeler dörder örnek olarak düzenlenir.

b) Teşkilât Yoklaması Seçmen Listeleri

Aday belirlemesi ve liste sıralaması teşkilât yoklaması usulüyle yapılacaksa, Genel Merkez oy kullanacak teşkilat yoklaması seçmen listelerini ve seçmenler o seçim çevresinin dahil olduğu ilçe parti teşkilatına kayıtlı ise, üye kayıt defterleri ile birlikte teşkilat yoklaması yapacağı her seçim ve çevresi için ve yalnız o seçim ve çevresinden oy kullanacakları içerir biçimde dörder nüsha olmak üzere Yüksek Seçim Kurulunun belirleyeceği tarihte önseçim ilçe seçim kurulu başkanlığına vermek zorundadır. İlçe seçim kurulu başkanlığınca bu listeler üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın onaylanarak seçim takviminde belirlenen tarihte askıya çıkarılır (2820 SPK. 42).

Seçmen Listelerinin Askıya Çıkarılması

Madde 23 - Önseçim ilçe seçim kurulu başkanlığınca hazırlanan önseçim seçmen listeleriyle, teşkilat yoklaması yapılan yerlerde ilçe seçim kurulu başkanlığına siyasi partilerce verilen teşkilat yoklaması seçmeni parti üyelerini

İçeren listelerin birer örneği ait oldukları önseçim ve çevresi belirtilmek suretiyle Yüksek Seçim Kurulunca belirlenen tarihler arasında ilgili parti ilçe yönetim kurulu ile ilçe seçim kurulu binaları önüne asılır (2820 SPK. 42/7).

Seçmen Listelerine İtiraz ve Listelerin Kesinleştirilmesi

Madde 24 - Parti seçmen listesinde adları bulunsun veya bulunmasın Parti üyeleri, askıya çıkarılan Parti seçmen listelerine askı süresi içinde, yazılı olarak itiraz edebilirler. İtirazlar, önseçim ilçe seçim kurulu tarafından Parti Tüzük ve Yönetmelikleri çerçevesi içinde incelenir ve seçim takviminde belirlenen süre içinde kesin olarak karara bağlanır. İtirazın yerinde görülmesi halinde Parti seçmen listesi düzeltilir (2820 SPK. 42/son - 298 S.K. 112).

Bu listeler kesinleştikten sonra, ilçe seçim kurulu başkanlığınca, yeteri kadar seçmen için bir liste hesabıyla sandık seçmen listelerine ayrılır.

Listeler üçer örnek olarak düzenlenir.

Ayrıca, seçmen listeleri kesinleştikten sonra, bu listelere göre 141 örnek sayılı Parti seçmen kartı, belli süre içinde düzenlenerek ilçe seçim kurulu başkanlığınca üyelere dağıtılır.

Kesinleşen listeler üzerinde aşağıdaki maddenin uygulanması dışında hiçbir değişiklik yapılamaz.

Bir Kimsenin Birden Fazla Siyasi Parti Seçmen Listesine Yazılması

Madde 25 - Birden fazla siyasi parti için ayrı ayrı düzenlenmiş ve kesinleşmiş olan siyasi parti seçmen listelerinde aynı isimlerin bulunması ve bu isimlerin başka başka kişilere ilişkin bulunmaması halinde, bu isimler bütün partilere ait seçmen listelerinden silinir ve bu kişilerin bu partilerin hepsinde birden üyelik sıfatları kalkar.

Ayrıca bu kişilere verilmiş olan siyasi parti seçmen kartları iptal edilerek durum önseçim ilçe seçim kurullarınca, ilgili siyasi partilerin ilçe yönetim kurullarına ve ilgili sandık kurulları başkanlıklarına derhal bildirilir (2820 SPK. 6).

Aday Adayı Listelerinin Seçim Kurullarına Verilmesi

Madde 26 - Aday adayları listeleri soyadına göre alfabetik sırayla düzenlenir.

a - Milletvekili Seçimlerinde

Milletvekili seçimi için, MKYK'nca seçim çevreleri esas alınarak belirlenen önseçim ve teşkilat yoklamasına katılabilecek tüm seçim çevrelerine ait aday adayları listeleri Genel Başkanlık tarafından Yüksek Seçim Kuruluna; ilgili seçim çevrelerine ait listelerin de o çevrelerin parti ilçe başkanlıklarınca, il ve ilçe seçim kurullarına verilmesi gerekir.

b - Belediye Başkanı ve Meclis Üyesi Seçimlerinde

Parti ilçe başkanlıkları; önseçimle veya teşkilat yoklamasıyla aday belirlenecek belde ve ilçe belediye başkanı ve belediye meclisi aday adayları

listelerini ilçe seçim kurulu;

Parti il başkanlıkları; büyükşehir belediye başkan aday adayları listelerini de, büyükşehir hudutları içindeki ilçe seçim kurullarına da iletmek üzere il seçim kurulu başkanlıklarına verirler.

c - İl Genel Meclisi Üyesi Seçimlerinde

İl genel meclisi için; 2972 sayılı Kanunun 5'inci maddesi uyarınca, il seçim kurullarınca belirlenen sayıdan az olmamak üzere asil ve yedek ayırımı yapılmaksızın, aday adayları listeleri Parti ilçe başkanlıkları tarafından ilçe seçim kurulu başkanlığına verilir.

Basılı Oy Pusulası ve Zarfların Verilmesi

Madde 27 - a) Parti Genel Merkezi veya yetki vereceği teşkilat kademeleri, önseçim veya teşkilat yoklaması yapılacak seçim çevreleri ile seçimlere ait aday adaylarını içeren ve ilçe seçim kurulu başkanlığına verilen listelere uygun olarak, önseçim seçmen sayısı dikkate alınarak, yeterli sayıdaki basılı oy pusulası ile zarfları, Yüksek Seçim Kurulunca ilan edilen takvimde belirlenen tarihte ilçe seçim kurulu başkanlığına verir.

Bu oy pusulaları; milletvekili, belde belediye başkanlığı, ilçe belediye başkanlığı, büyükşehir belediye başkanlığı, belde ve ilçe belediye meclisleri ile il genel meclisi üyesi aday adayları için ayrı ayrı olmak üzere bastırılır. Oy pusulasının baş tarafına Partinin adıyla birlikte hangi seçim çevresine ve hangi seçime ait olduğu yazılır.

Ayrı ayrı verilecek belediye meclisi ve il genel meclisi üyeliği aday adaylığı oy pusulasında asil ve yedek ayırımı yapılmadan, yukarıdaki esaslara göre mevcut adaylar sıralanarak yazılır.

b) Önseçimle aday tespiti halinde, belediye başkanı ile belediye meclisi üye aday adayları müşterek liste ile önseçime katılabilirler. Bu halde, Partili seçmen bu müşterek listeyi aynen veya bu müşterek listedeki mevcut aday adaylarından istediklerini çizmek ve bunların yerine diğer aday adaylarından isimler yazmak veya 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun 46'ncı maddesinde belirtilen aday adayları listesine işaret koymak suretiyle oyunu kullanabilir. Bu durumda yukarıda anılan Parti yetkili organları 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanununun 46 ncı maddesinde belirtilen aday adayları listesi ile birlikte müşterek listeli aday adayları listelerini de ilçe seçim kurulu başkanlıklarına verirler (2972 S.K. md.10/d).

Bu halde belediye başkan aday adayları içermeyen listeler müşterek liste sayılmaz ve işleme konulmaz.

Siyasi Partiler, yukarıda belirlenmiş olduğu üzere düzenlenmiş müşterek listeleri, belediye başkan aday adayları sayısınca verebilirler (2972 S.K.10/c-d - 2820 SPK. 40).

Bildirilecek Aday Adayı Sayısı

Madde 28 - Milletvekili seçimi için siyasi partilerce yapılacak önseçimlerde gösterilecek aday adayı sayısı o çevrede seçilecek milletvekili sayısından az olamaz (2820 SPK. 46/son).

Ancak 2820 sayılı Kanun'un 37'nci maddesinin 4381 sayılı Kanunla değişik ikinci fıkrası gereğince gösterilecek merkez kontenjan adayları, o seçim çevresi için bildirilecek toplam aday sayısından düşülür.

Mahalli seçimlerde de o seçim çevresi için öngörülen aday sayısı kadar aday adayı gösterilir.

Aday Adaylığından Çekilme

Madde 29 - Aday adaylarının ilçe seçim kuruluna bildirilmesinden sonra, önseçim sonuçlanıncaya kadar, aday adaylığından çekilme dikkate alınmaz. Ancak bu gibiler önseçimde aday seçilmişlerse çekilmeleri hüküm ifade eder ve onların yerine, oy sıralamasında daha sonra gelenler aday seçilmiş sayılırlar. Ölüm halinde de aynı hüküm uygulanır (2820 SPK. 40/son).

ÜÇÜNCÜ KISIM

ÖNSEÇİMDE PROPAGANDA İLE İLGİLİ HÜKÜMLER (SPK.md.43)

Propaganda Yasakları

Madde 30 - Aday yoklamalarına katılan aday adayları için propaganda yapmak amacı ile açık hava toplantıları, örf ve adete göre sohbet toplantısı sayılanlar hariç olmak üzere kapalı salon toplantıları tertiplenemez, duvar ilanı, el ilanı ve her nevi matbua, ses ve görüntü bantlarıyla propaganda yapılamaz. Bu tür toplantılarda başka aday adaylarına karşı kötüyeyici beyanlarda bulunulması yasaktır.

Parti, aday adayları için bunların vereceği bilgileri de esas alarak aday adaylarının meslek veya sanat hayatlarındaki derece, başarı ve eserlerini, memlekete yaptığı hizmetleri gösterir, vesikalık fotoğraflarını taşıyan matbualar bastırıp dağıtabilir. Aday adaylarının soyadı alfabe sırasına göre düzenlenecek benzer bilgileri içeren matbualar sandık başlarına asılabilir.

Aday adayları, partinin programı, büyük kongresinin ve yetkili merkez organlarının kararları ile partinin seçim bildirisi dışında, milli, mahalli yahut mesleki çapta herhangi bir vaadde bulunamazlar ve Türkçe'den başka dil ve yazı kullanamazlar.

Aday adayları, önseçimlerde oy kullanacak partili üyelere veya yakınlarına maddi çıkar sağlama amacı güdemezler; önseçimlerde oy kullanacakları etkilemek maksadıyla meşru ve hukuka uygun olmayan davranışlarda bulunamazlar. Yukarıdaki fıkralar ve Tüzük hükümlerine aykırı beyan ve faaliyette bulunduğu tesbit edilen aday adaylarının önseçim veya teşkilat yoklamasında aldığı sonuca bakılmaksızın MKYK tarafından adaylığı iptal edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM OYLAMA İŞLEMLERİ

Önseçim Müşahitleri

Madde 31 - Önseçim sırasında siyasi partilerin birer müşahidi, kendi partilerine ait sandık başı işlemlerini takip etmek üzere hazır bulunabilir. Önseçimde aday olanlar, müşahit sıfatıyla sandık başında bulunamazlar(2820 SPK. md.45).

Oy Vermeye Ait Esaslar

Madde 32 - Parti önseçim sandık seçmen listesine kayıtlı her seçmen önseçimde oy verme hakkına sahiptir. Sandık listesinde kaydı olmayanlar oy kullanamazlar.

Önseçimde oy vermek için parti seçmen kartının gösterilmesi şarttır. Bu belgeyi göstermeyenlerden veya belgenin sahibi olduğunda tereddüt edilenlerden parti üye kimlik kartı istenir (298 S.K. 87).

Sandık başına gelen partili seçmene, sandık kurulu başkanı veya görevlendireceği kurul üyesi, kimlik ve parti seçmen kartını gördükten sonra oy pusulasını sandık kurulu başkanlığının mühürü ile mühürlü olarak verir (2820 SPK. 46/2).

Partili seçmen, sandık kurulunca kendisine verilen (ilçe seçim kurulu ile sandık kurulu mühürünü içeren) oy pusulalarını ve ilçe seçim kurulunca mühürlü zarfı alarak, oyunu kullanmak üzere kapalı oy verme yerine geçer.

Oy Verme

Madde 33 - Aynı sandığa atılacak oy pusulalarını ve zarfını aldıktan sonra kapalı oy verme yerine giren seçmen oyunu aşağıdaki şekillerde kullanır:

a-Milletvekili Adaylığı İçin:

Partili seçmen oyunu kullanırken,oy pusulasında adları yazılı bulunan aday adaylarının karşısına (X) çarpı işareti koymak suretiyle tercihini belli eder. İşaret sayısı; o seçim çevresinin çıkaracağı milletvekili sayısından çok ve bu sayının yarısından az olamaz (2820 SPK. 37).

2820 Sayılı Kanununun 37'nci maddesi uyarınca siyasi parti genel başkanlıklarınca Yüksek Seçim Kuruluna bildirilen önseçim merkez aday isimleri o seçim çevresinin çıkaracağı milletvekili sayısından düşüldükten sonra, işaretleme kalan milletvekili sayısından çok ve bu sayının yarısından az olamaz.

İşaretlemede bu miktarlara ve nisbetlere uyulmaması, oy pusulasının geçersiz sayılmasını gerektirir.

b-İl Genel Meclisi Üyeliği Adaylığı İçin:

Partili seçmen, asıl ve yedek ayrımı yapılmaksızın sıralanmış bulunan aday adaylarının isimlerinin karşısına (X) çarpı işareti koyarak tercihini kullanır.

İşaretleme o seçim çevresinin çıkaracağı asıl ve yedek üye toplam sayısından çok ve yarısından az olamaz.

Belirtilen bu oranlara uyulmaması, oy pusulasının geçersiz sayılmasını gerektirir (2820 SPK. 46/son).

c - Belediye Meclisi Üyeliği Adaylığı İçin:

Parti önseçim ilçe seçim kurullarına müşterek oy pusulası vermemiş ise tercih işaretleme, il genel meclisi üyeliği adaylığı için yapılanın aynı olacaktır. Ancak 2972 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin (d) bendinde öngörülen kontenjan adaylığı nedeniyle, işaretlenecek aday aday sayısı, kontenjandan gösterilecek aday sayısı asıl üye sayısından çıkarıldıktan sonra kalacak sayı üzerinden hesaplanacaktır (2972 S.K. 10/c – 2820 SPK. 46/son).

Parti önseçim ilçe seçim kurullarına müşterek oy pusulaları da vermiş ise, parti seçmeni hem bunları hem de basılı oy pusulasını sandık kurulu başkanından alarak kapalı oy verme yerine girecek ve orada tercihini yapacaktır.

Seçmen basılı oy pusulasını kullanmaya karar verdiği takdirde oy verme işlemi yukarıda (1) numaralı bentte belirtildiği üzere yapacak, aksi halde yani müşterek oy pusulasını kullanacak ise seçmen, müşterek oy pusulasını olduğu gibi üzerinde hiçbir değişiklik yapmadan ve işaret koymadan zarfa koyabileceği gibi, listede mevcut aday adaylarından (belediye başkanı adayı dahil) istediğini çizmek ve bunların yerine diğer aday adaylarından isimler yazmak suretiyle oyunu kullanabilir.

Partili seçmen, müşterek oy pusulasını kullanmaya karar verip oy pusulasında bazı isimleri çizmek ve yerlerine başka aday adaylarını yazmak suretiyle değişiklik yaptığı takdirde, sonuçta müşterek oy pusulasındaki aday aday sayısı, kontenjandan gösterilecek aday sayısı hariç olmak üzere, seçim çevresinin çıkaracağı asıl ve yedek üye toplam sayısından çok ve bu sayıdan az olamayacağı gibi yeni yazılan isimlerin mutlaka basılı aday listesinde bulunan adaylardan olması da şarttır.

Bu şartlara uygun olmayan değişiklikler, oy pusulasını geçersiz kılar.

d - Belediye Başkanlığı ve Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Adayları Önseçimi İçin:

Bu seçimlerde partili seçmen, basılı oy pusulasında yazılı aday adaylarından yalnızca birinin isminin karşısına (X) çarpı işareti koyarak tercihini kullanır.

Birden fazla aday adayının isminin karşısına işaret konulması veya birden fazla aday olduğu halde oy pusulasında tercih işareti konulmamış bulunması, oy pusulasını geçersiz kılar. Seçmen müşterek oy pusulasını kullanmayı tercih etmiş ise onu; aksi halde işaretlediği belediye başkan adayları ile belediye meclisi üye adaylarına ait basılı oy pusulalarını aynı zarfa koyarak sandığa atar.

Büyükşehir belediye başkan adaylığı için de önseçim yapılması halinde seçmen bu maddenin "C" bendinin 1. fıkrasına göre işaretlediği oy pusulasını ilçe belediye başkanlığı ve meclisi üyeliği adaylarına ait oy pusulalarını koyduğu zarfa koyarak ilçe belediye önseçimi için ayrılmış sandığa atar.

Oy pusulası işaretlendikten sonra zarfa konular, zarf kapatılır ve kapalı oy verme yerinden çıkılarak oy zarfı ait olduğu sandığa atılır. Seçmen, sandık listesindeki adının karşısını imza ederek oyunu kullandığını belli eder.

Oy Verme Süresi, Oyların Dökümü ve Sayımı

Madde 34 - Oy verme süresi, oyların döküm ve sayımı oy kullanma usulü, geçersiz oylar ve sandık başı işlemleri ile tutanakların birleştirilmesinde, 298 sayılı Kanun hükümleri ile YSK tarafından yayımlanan genelge hükümleri uygulanır.

İtiraz Hakkı

Madde 35 - Seçim ve sandık kurullarıyla kurul başkanlarının kesin olmayan kararlarına karşı Parti Genel Merkezi ile önseçimde aday adayı olanlar veya Partinin teşkilat kademelerinin başkanları veya vekilleri ile Parti müşahitleri itiraz edebilirler (2820 SPK. 50).

Yerel Seçimlerde Önseçim Tutanağı ve İtirazın Sonuçları

Madde 36 - Önseçimlerde her siyasi parti ve her önseçim için seçim çevreleri dikkate alınarak ayrı ayrı düzenlenecek sayılı basılı tutanak kağıdında, o partiden aday adayı olmuş bulunanların, herbirinin aldıkları oyların toplamı, rakam ve yazı ile belirtilir. Bu tutanak ilçe seçim kurulu başkanı ve üyelerince imzalanır.

Adaylık tutanağına yapılan itiraz, oyların dökümüne veya sayımına ilişkin olduğu ve yeniden yapılan döküm ve sayım sonunda tutanakların iptaline karar verildiği takdirde, yeniden yapılan döküm ve sayım sonucuna göre seçildikleri anlaşılanlara veya aldıkları oy sayısı değişenlere ilçe seçim kurulunca tutanakları verilir veya oy sayısı düzeltilir.

İlçe seçim kurulunca bu konuda verilen kararlara karşı aynı kurula yalnız şikayet yoluyla başvurulabilir.

İlçe seçim kurulunun şikayet üzerine verdiği karar kesindir.

Büyükşehir belediye başkanlığı adayları için düzenlenen ilçe birleştirme tutanaklarına karşı yapılan itirazlar, il seçim kurulunca incelenir ve kesin olarak karara bağlanır. İl seçim kurulunun birleştirme tutanağına karşı ancak il seçim kuruluna şikayet yoluna gidilebilir. Şikayet üzerine verilen kararlar kesindir.

Bu itiraz ve şikayetlerin ilgili seçim kurullarınca sonuçlandırılmalarına ilişkin süreler, Yüksek Seçim Kurulunca seçim takviminde belirtilir.

Büyükşehir belediye başkanlığı aday adaylığı önseçim sonuçları için ilçe seçim kurullarınca düzenlenen tutanaklar, birleştirilmek üzere il seçim kurulu başkanlığına gönderilir.

Önseçimin önseçim işlemleri sebebiyle iptali halinde önseçim yenilenmez ve bu seçim ve çevresi için bütün adaylar, Parti Tüzüğünde gösterilen yöntemlerle Parti yetkili organları tarafından belirlenir.

Tutanakları iptal edilenler yerine, adayların önseçimde aldıkları oy sırasına göre tutanak verilir. Sırada olan yoksa veya sıradakiler yetmezse boşluklar Tüzüğün 125. maddesine göre, adaylar merkez yoklaması ile belirlenmiş ise, yoklamayı yapan organın bildireceği isimle doldurulur (2820 SPK. 51).

Ön seçim veya teşkilat yoklamasında eşit oy alanların liste sırası, çekilecek kur'a ile belirlenir (Tüzük md.129/5).

Milletvekili Seçiminde Önseçim Tutanaklarının Düzenlenmesi ve Tutanağın İptali

Madde 37 - Önseçim sandık kurulları 146 nolu cetvelde oyların döküm ve sayımını yaparak 146/1 numaralı tutanağı düzenler ve bunları aynı gün önseçim ilçe seçim kuruluna iletir.

Önseçim ilçe seçim kurulları her siyasi parti için ayrı ayrı düzenlenecek 146/2 numaralı birleştirme tutanaklarında, o partiden aday adayları olanların herbirinin aldıkları oyların toplamını rakam ve yazı ile belirtirler. Bu tutanaklar önseçim ilçe seçim kurulu başkanı ve üyeleri tarafından imzalanarak il seçim kuruluna iletilir.

İl seçim kurulları kendilerine önseçim ilçe seçim kurullarından gelen tutanakları her bir seçim çevresi itibarıyla birleştirerek, 146/3 numaralı birleştirme tutanağını düzenler ve sonuçları 146/4 numaralı tutanak ile en seri şekilde (telgraf, telefax) Yüksek Seçim Kuruluna bildirirler.

Aynı miktarda oy almış olanlar arasındaki sırayı Partinin Merkez Karar ve Yönetim Kurulu tesbit eder.

Adaylık tutanağına yapılan itiraz, oyların dökümüne veya sayımına ilişkin olduğu ve yeniden yapılan döküm ve sayım sonucunda tutanakların iptaline karar verildiği takdirde, yeniden yapılan döküm ve sayım sonucuna göre seçildikleri anlaşılanlara Yüksek Seçim Kurulu tarafından tutanakları verilir.

Bir seçim çevresinde önseçimin, önseçim işlemleri sebebiyle iptaline karar verildiği takdirde, önseçim yenilenmez ve bu seçim çevresi için bütün adaylar ilgili siyasi partinin yetkili kurulları tarafından tesbit edilir.

Adayların yalnız birinin veya birkaçının tutanağının iptaline karar verildiği hallerde, tutanakları iptal olunan adayların yerine, önseçimde alınan oy sırasına göre tutanak verilir. Sırada olanlar yetmediği takdirde boş kalan yerlerin doldurulması için bu maddenin yukarıdaki fıkrası uygulanır.

Belli bir seçim için Parti adaylarının Yüksek Seçim Kuruluna bildirilmesinden sonra önseçim ve adaylarla ilgili itiraz ve şikayetler dikkate alınmaz. Daha önce yapılmış olan itiraz ve şikayetler üzerine başlamış olan işlemler dondurulur (2820 SPK. 51).

Mahalli Seçimlerde Önseçim Sonuçlarının Siyasi Partilere ve Kazananlara Bildirilmesi

Madde 38 - Her siyasi partinin önseçimine katıldığı her seçim ve çevresi için aday adaylarının aldığı oy sayısını içeren tutanaklar, ilçe seçim kurulu başkanlığınca partinin ilçe başkanlığına gönderilir.

Kazanan aday adaylarına da formu düzenlenerek verilir.

Büyükşehir belediye başkanlığı aday adaylığı sonuçları ise, il seçim kurulu başkanlığı tarafından ilgili parti il başkanlığına ve kazanan aday adayına bildirilir.

Genel Seçimlerde Önseçim Sonuçlarının Siyasi Partilere Bildirilmesi

Madde 39 - Yüksek Seçim Kurulu, il seçim kurullarından gelen önseçimle tespit edilmiş parti adayları listelerinin tasdikli birer örneğini derhal ilgili partilerin genel başkanlıklarına teslim eder. Parti genel başkanlıkları, parti mevzuatı gereğince merkez adayı olarak seçilen parti adaylarını bu listelere dahil ederek seçim çevrelerine göre düzenleyecekleri parti adayı cetvellerini, kanun hükümlerine göre Yüksek Seçim Kuruluna süresi içerisinde bildirirler (2820 SPK. md.48).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ADAY LİSTELERİNİN SEÇİM KURULLARINA VERİLMESİ

BİRİNCİ KISIM YEREL SEÇİMLERDE ADAY LİSTELERİNİN VERİLMESİ VE İTİRAZLAR

Yerel Seçimlerde Aday Listelerinin Verilmesi

Madde 40 - Bu Yönetmelik ile Parti Tüzüğünde belirtilen usul ve esaslara göre belirlenen adaylara ait listeler Yüksek Seçim Kurulunca ilan edilen seçim takviminde belirtilen süre içinde;

Büyükşehirlerde, büyükşehir belediye başkan adayları parti il başkanlıklarınca il seçim kurullarına,

Belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği seçimlerine ait aday listeleri, Parti ilçe başkanlıklarınca ayrı ayrı listeler halinde ilçe seçim kurullarına, verilir.

Her aday için, 2972 sayılı Kanunun 9'uncu maddesi göndermesi ile uygulanması gerekli 2839 sayılı Kanunun 11'inci maddesine göre, seçilme yeterliliği ile ilgili sabıka kayıtlarının bulunup bulunmadığını gösterir belgelerle nüfus cüzdanı örnekleri seçim kurullarına verilecek listelere eklenir.

Yukarıda belirtilen Parti teşkilat kademeleri, her seçim çevresi için düzenleyecekleri aday listelerini 4 nüsha halinde, seçim takviminde belirlenen süre içinde alındı belgesi karşılığında seçim kurullarına verirler.

Aday listelerinin her sayfasının Parti mühürünü ve yetkili imzayı taşıması şarttır.

İl ve ilçe seçim kurulları, listeleri kendilerine verilen geçici adayları ilgili yerlerde alışılmış usullerle ilan ederler (2972 S.K. 12).

Yerel Seçimlerde Adaylara Karşı İtiraz

Madde 41 - Adayların geçici olarak ilanı üzerine adaylara karşı ilçe seçim kuruluna itiraz edilebilir. İlçe seçim kurulu kararlarına karşı ilgililer ilçe seçim kuruluna itiraz edebilirler. İlçe seçim kurulunun itiraz üzerine verdiği karar kesindir.

Büyükşehir belediye başkan adayları hakkındaki itirazlar, ilçe seçim kurulunca incelenir. Bu inceleme sonucunda verilen kararlara karşı Yüksek Seçim Kuruluna itiraz yoluna başvurulabilir. İtiraz üzerine verilen bu kararlar kesindir.

İtiraz ve şikayetler ile bunların ilgili seçim kurullarınca incelenmelerine ilişkin süreler Yüksek Seçim Kurulunca seçim takviminde belirtilir (2972 S.K. 14).

Yerel Seçimlerde Adayların İncelenmesi

Madde 42 - İlçe seçim kurulları, kendi seçim çevrelerinin adayları hakkında yapacakları inceleme sonucunda kanunda yazılı adaylık şartlarında noksanlık veya aykırılık bulunduğunu görürlerse, durumu ilgili adaya ve siyasi partilerin ilçe başkanlıklarına bildirirler.

Büyükşehir belediye başkan adaylarına ilişkin inceleme ilçe seçim kurulunca yapılır. Noksanlık ve aykırılık görülürse bu kurulca, siyasi partinin ilçe başkanlığına bildirilir.

İlgili aday ve siyasi parti bu bildirimler üzerine büyükşehir belediye başkanlığı adaylığı yönünden Yüksek Seçim Kuruluna, diğer adaylar yönünden de ilçe seçim kuruluna itiraz edebilirler. İtiraz üzerine verilen kararlar kesindir.

Yerel Seçimlerde Eksik Adayların Tamamlanması (Tüzük.md.125)

Madde 43 - Siyasi partilerin aday listelerinde, 24 ve 25 inci maddelerdeki durumlar nedeniyle eksiklikler husule geldiği takdirde keyfiyet ilçe seçim kurulu başkanlığınca, büyükşehir belediye başkanlığı adayı yönünden ilçe seçim kurulu başkanlığınca ilgili siyasi parti yönetim kurulu başkanlığına bildirilerek eksikliğin tamamlanması istenir.

İstifa, ölüm ve kısmi iptal gibi nedenlerle aday listelerinde boşalma olması halinde; sıralama ön seçim veya teşkilat yoklaması usullerinden biri ile yapılmış ise; boşluk liste sonuna kaydırılarak, en çok oy almış liste dışı adayın listeye dahil edilmesiyle doldurulur. Önseçim veya teşkilat yoklaması, tümünden veya seçim çevresi ölçeğinde en az 1/3 oranında iptal edilmiş ise, boşalan adaylıklar Merkez Karar ve Yönetim Kurulu veya yetki verdiği diğer herhangi bir merkez veya taşra teşkilatı yönetim kademesi tarafından tamamlanır.

Merkez yoklaması usûlü ile yapılan listelerde meydana gelebilecek boşalmalarda liste kaydırmaması yapılmaz. Boşalan sıra, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nun belirlediği ismin bildirilmesiyle doldurulur.

Belediye Meclisi Üyeliği Seçimlerinde Kontenjan Adaylığı

Madde 44 - Parti, 2972 Sayılı Kanununun 10/c maddesi uyarınca; belediye meclis üye sayısı 9 ve 11 olan beldelerde bir, 15 olan beldelerde iki, 25 ve 31 olan beldelerde üç, 37 olan beldelerde dört, 45 olan beldelerde beş, 55 olan beldelerde altı adet kontenjan adayı gösterebilir.

Kontenjan adayları MKYK veya yetki verdiği teşkilat kademeleri tarafından merkez yoklaması ile tesbit edilir.

Kontenjan adaylarının isimleri parti ilçe yönetim kurulları tarafından ilçe seçim kurullarına verilen aday listelerinin sonuna yedek üye adaylarının isimlerinden sonra yazılır.

İKİNCİ KISIM GENEL SEÇİMLERDE ADAY LİSTELERİNİN VERİLMESİ VE İTİRAZLAR

Milletvekili Seçimlerinde Aday Listelerinin Verilmesi

Madde 45 - Partinin seçime katılacağı yerlere ilişkin aday listelerinin, her ilin ve bir il birden fazla seçim çevresine bölünmüş ise, her bir seçim çevresinin adayları ayrı ayrı kağıtta gösterilmek suretiyle YSK'nca ilan edilen seçim takviminde öngörülen süre içinde Yüksek Seçim Kuruluna teslim edilmesi gerekir.

İllere ait bu listeler, alfabe sırasıyla dizilerek listenin baş tarafına ilin adı, il birkaç seçim çevresine bölünmüş ise (her bir çevre ayrı ayrı olmak üzere) ilin adıyla birlikte bölünen seçim çevresinin numarasının yazılması, bunun altına da adayların adları, soyadları, öğrenim durumları (ilk, orta, yüksek biçiminde) ve meslekleri (birden çok meslek varsa yalnız biri) gösterilerek sıra numarasıyla alta yazılmak suretiyle düzenlenir.

Listelerin her sayfasının Parti mühürünü ve yetkili imzayı taşıması gerekir.

Her aday için, 2839 Sayılı Kanununun 11'inci maddesine göre, seçilme yeterliliği ile ilgili, sabıka kayıtlarının bulunup bulunmadığını gösterir belgelerle nüfus cüzdanı örnekleri, listelere eklenir.

2839 Sayılı Kanununun 13'üncü maddesi gereğince; Partinin, iller toplamının en az yarısında ve aynı Kanununun 12'nci maddesinde öngörülen seçim çevrelerinin çıkaracakları milletvekili sayısı kadar aday göstermesi gerekir.

Eksik aday gösterilmesi halinde, bu eksiklik Yüksek Seçim Kurulunca Partiye verilen sürede tamamlanır.

Milletvekili Seçiminde Kontenjan Adaylığı (SPK md. 36/son Tüzük md. 26)

Madde 46 - Aday tesbit ve sıralama işleminin, önseçim veya teşkilat yoklaması usüllerinden biri ile yapılmasına karar verilmiş olması hallerinde; TBMM toplam üye sayısının %5'ini aşmamak üzere, ilini, seçim çevresini ve liste sırasını ön seçim veya teşkilat yoklamasından on gün önce Yüksek Seçim Kuruluna bildirmek koşuluyla merkez aday göstermeye Genel Başkan yetkilidir.

Önseçim veya teşkilat yoklamasının kısmi uygulanması halinde Genel Başkan'ın göstereceği kontenjan aday sayısı, ön seçim veya teşkilat yoklaması yapılan seçim çevrelerinden seçilecek milletvekili sayısı toplamının %5'ini aşamaz.

Bir seçim çevresinde birden fazla ve iki milletvekili seçilecek seçim çevrelerinde Genel Başkan kontenjanı kullanılamaz.

Seçimin yapılacağı tarihte milletvekili olanlar ile, parti listelerinden üç dönem belediye başkanlığı yapmış olanlar, kontenjan yöntemi ile aday gösterilemezler.

Kontenjan aday gösterilecek olanlar, "önseçim" veya "teşkilat yoklaması" na katılmazlar.

Milletvekili Seçimlerinde Adaylara Karşı İtiraz

Madde 47 - Adayların geçici olarak ilanından itibaren iki gün içinde il seçim kuruluna itiraz edilebilir. İtirazlar, il seçim kurullarınca, en geç iki gün içinde karara bağlanır.

İlgililer, bu kararlara karşı iki gün içinde Yüksek Seçim Kuruluna itiraz edebilirler.

Yüksek Seçim Kurulu, üç gün içinde ve en geç, kesin aday listelerinin ilanı gününe kadar bu itirazları karara bağlar (2839 S.K.md.22).

Adayların İncelenmesi

Madde 48 - Bir il, birkaç seçim çevresine bölünmüş olsa bile il seçim kurulları, kendi seçim çevrelerinin adayları hakkında yaptıkları inceleme sonunda, bu Kanunda yazılı adaylık şartlarında noksanlık veya aykırılık bulunduğunu görürlerse, durumu geçici ilan tarihinden itibaren iki gün içinde ilgili adaya, siyasi partilerin il başkanlarına ve Yüksek Seçim Kuruluna bildirirler (2839 S.K.md.23).

Adayların İlanı

Madde 49 - Adaylıklar kesinleştikten sonra, Yüksek Seçim Kurulu tarafından seçim takviminde belirtilen süre zarfında seçim çevreleri itibarıyla Resmi Gazete ve radyo ile ilan edilir (2839 S.K. md.24).

İl seçim kurulları da kendi seçim çevrelerindeki adayları, Yüksek Seçim Kurulunun belirttiği tarihte, alışılmış araçlarla ilan ederler.

Adaylıktan İstifa ve Ölüm

Madde 50 - Aday listelerinin kesinleştiği tarihten, oy verme günü saat 17:00' ye kadar ölüm veya istifa nedeniyle aday listelerinde meydana gelecek eksilmeler, listelerin tamamlanmasını gerektirmez. Ancak, aday listelerinde yukarıdaki nedenlerle boşalma olması halinde listedeki adaylar liste sırasına göre kaydırılmak suretiyle boşalan yerler doldurulur (2839 S.K. md.25).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM MÜTEFERRİK HÜKÜMLER

Aday Adaylarından Alınacak Aidat (2820 SPK. md.64 - Tüzük md.134/5)

Madde 51 - Milletvekili, belediye başkanlığı, belediye meclisi üyeliği ve il genel meclisi üyeliği aday adaylarından Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca yasal sınırlar çerçevesinde belirlenecek miktarda başvuru aidatı alınabilir. MKYK'nca belirlenen aidat miktarları adaylık başvuru tarihlerinden önce il başkanlıklarına bildirilir.

MKYK'nun Seçimlere Dair İlke Kararları Verme Yetkisi (Tüzük md.133)

Madde 52 - Merkez Karar ve Yönetim Kurulu, seçimlere ilişkin adaylık başvuru ve şartlarını, her seçime özgü olacak şekilde "ilke kararları" yla belirlemeye mezun ve yetkili bulunmaktadır.

Geçici Madde 1 - 22'nci dönem milletvekili genel seçimlerinde "Milletvekilliği Aday Adaylığı" aidatı 1.000.000.000 (Bir Milyar) TL olarak belirlenmiştir.

Yürürlük

Madde 53 - İşbu Yönetmelik MKYK tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 54 - Bu Yönetmelik hükümleri, Merkez Karar ve Yönetim Kurulu'nca yürütülür.

Örnek Form 1

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ'NİN 3 KASIM 2002 PAZAR GÜNÜ YAPILACAK MİLLETVEKİLİ GENEL SEÇİMLERİNDE 2820 SAYILI SPK'NUN 37. MADDESİ UYARINCA YAPACAĞI ADAY TESPİTLERİNİN HANGİ USÛL VE ESASLARLA YAPILACAĞINI GÖSTERİR CETVEL			
SEÇİM ÇEVRESİ	SEÇİM USÛLLERİ		
	MERKEZ YOKLAMASI	TEŞKİLAT YOKLAMASI	ÖNSEÇİM
Adana			
Adıyaman			
Afyon			
Ağrı			
Amasya			
Ankara (1)			
Ankara (2)			
Antalya			
Artvin			
Aydın			
Balıkesir			
Bilecik			
Bingöl			
Bitlis			
Bolu			
Burdur			
Bursa			
Çanakkale			
Çankırı			
Çorum			
Denizli			
Diyarbakır			
Edirne			
Elazığ			
Erzincan			
Erzurum			

Eskişehir			
Gaziantep			
Giresun			
Gümüşhane			
Hakkari			
Hatay			
Isparta			
İçel			
İstanbul (1)			
İstanbul (2)			
İstanbul (3)			
İzmir (1)			
İzmir (2)			
Kars			
Kastamonu			
Kayseri			
Kırklareli			
Kırşehir			
Kocaeli			
Konya			
Kütahya			
Malatya			
Manisa			
Kahramanmaraş			
Mardin			
Muğla			
Muş			
Nevşehir			
Niğde			
Ordu			
Rize			

Sakarya			
Samsun			
Siirt			
Sinop			
Sivas			
Tekirdağ			
Tokat			
Trabzon			
Tunceli			
Şanlıurfa			
Uşak			
Van			
Yozgat			
Zonguldak			
Aksaray			
Bayburt			
Karaman			
Kırıkkale			
Batman			
Şırnak			
Bartın			
Ardahan			
Iğdır			
Yalova			
Karabük			
Kilis			
Osmaniye			
Düzce			

Örnek Form 2

ADALET ve KALKINMA PARTİSİ GENEL BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA

Yapılması kararlaştırılan 23. Dönem Milletvekilliği Genel Seçiminde milletvekili
aday olmak istiyorum.
Gereğini arz ederim.

FOTOĞRAF

... / ... / 2007

Adı Soyadı :

İmza :

KİMLİK BİLGİLERİ	TC. KİMLİK NO		Baba Adı									
	ADI SOYADI		Ana Adı									
	DOĞUM YERİ ve TARİHİ		Medeni hali									
ADAY OLMAK İSTEDİĞİ	İL / SEÇİM ÇEVRESİ	İKAMET ETTİĞİ TARİHLER	TANINDIĞI İLÇELER									
	1. Tercih											
ÖĞRENİM DURUMU ve MESLEKİ BİLGİLER	TAHSİLİ	İLK	ORTA	LİSE	LİSANS	LÜSTÜ	BİLDİĞİ YABANCI DİLLER	AZ	İNGLİZ	FRANZUZCA	ARABCA	
	EN SON MEZUN OLDUĞU OKUL	☐	☐	☐	☐	☐	1.	☐	☐	☐	☐	
	MESLEĞİ						2.	☐	☐	☐	☐	
	ŞU ANDAKİ İŞİ							3.	☐	☐	☐	☐
								4.	☐	☐	☐	☐
DARALANCA ADAY ADAYI - ADAY YEA SEÇİLDİ İSE	PARTİ ADI	İL / SEÇİM ÇEVRESİ	MİLLETVEKİLLİĞİ - BELEDİYE BAŞKANLIĞI İL GENEL MECLİSİ ÜYELİĞİ veya MECLİS ÜYELİĞİ			ADAY ADAY	SEÇİLDİ	TARİHİ				
GÖNÜLLÜ ALIŞIMLI TOPLUM KURULUŞU	KURULUŞUN ADI	GÖREVİ			GÖREV TARİHİ							
BİREYSEL BİLGİLERİ	AK PARTİ'DEKİ GÖREVİ (Varsa)		GÖREVİ			TELEFONU						
	ADI SOYADI		GÖREVİ			TELEFONU						
ADRES	EV	TEL	GSM		PAX		e-mail					
	İŞ	TEL	GSM		PAX		e-mail					
KISA ÖZGEÇMİŞ	.....											
	.....											
Formdaki bilgilerin doğruluğunu beyan ederim.												
Tarih:					İmza:							

EKLER : 1- Dört Adet Renkli Fotoğraf, **NOT** : Noksan kalan bölümler için yeni bir sayfa kullanılabilir
2- Nüfus Cüzdan sureti (T.C. Kimlik Numaralı),
3- Sabıka Sicil Kaydı Belgesi,
4- Nöter Tasdikli Diploması Sureti,
5- Vakıflar Bankası Ankara **Yenişehir** Şubesi 2020000 nolu Milletvekili aday adayı özel aйдat geliri hesabına 2.000 (iki Bin) YTL yatırıldığını gösterir makbuz. aslı